

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Ereleden: Hr. B. Guys
Hr. en Mevr. P. A. Bosman
Mevr. H. v. d. Linden

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en Abonn. Dovenetelweg 57a. Den Haag tel. 68.45.41.

Secretariaat: Graaf Willem de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 01761 - 5154

Nummer 4

Esoterische Groep

21 december 1970

Goedenavond vrienden,

U hebt vanavond de gelegenheid uw vragen te stellen. Gaat uw gang.

- x Blz. 35 van verslag van november 1970:
"Waar twee denkbeelden van gelijke waarde bestaan, ontstaat wat men noemt een kortsluiting." "Waarom een kortsluiting? Kunt u ons een duidelijker woord geven?"
- Als dat zo was, zou dat woord gebruikt zijn.
Wanneer u een balans hebt en u legt daar twee gelijk zware gewichten op, dan slaat die balans niet door. Dan is er geen ontwikkeling, geen beweging. Wanneer je twee denkbeelden hebt van gelijke waarde, dan krijg je precies hetzelfde. Alleen, de energie, die in beide denkbeelden aanwezig is, moet ergens zich ontladen. Ze kan niet gekristalliseerd blijven wachten tot de zaak verschuift. Wij krijgen dus een onmiddellijke ontlading van de energie, die in beide denkbeelden aanwezig is en dan ontstaat inderdaad een kortsluiting, waarbij over het algemeen een korte exale invloed plaatsvindt - u kunt ook zeggen een emotionele verstoring - waarbij beide denkbeelden van hun inhoud beroofd worden.
- x Alles werd goed begrepen tot op blz. 37 van hetzelfde verslag:
"dit betekent in feite, dat alle mogelijkheden, die in alle werelden bestaan, voortdurend kunnen herontstaan, wanneer je de juiste krachtsharmonieën, de kortsluitingen ermee, aanwezig zijn". Moet kortsluiting niet aansluiting zijn?
- Ik geloof, dat dit inderdaad een onjuiste vertaling is. Ik weet niet of hier sprake is geweest van een spreekfout of taalfout, maar in ieder geval kunnen wij het volgende stellen:
Alle denkbeelden bestaan in de eeuwigheid. Al deze denkbeelden kunnen in elk tijdsbesef geconcretiseerd worden. D.w.z. dat elke mogelijkheid gestalte kan aannemen in elke wereld en elke maal opnieuw, want er is geen tijd. Het is dus een besef, waardoor men deze werkelijkheid voor zich in zijn eigen wereld waarmaakt. En dat betekent, dat er voldoende harmonie en energie aanwezig moet zijn. Harmonie om het beeld voldoende te concipiëren; energie om het beeld te concretiseren. Wanneer je hier van kortsluiting gaat spreken, dan lijkt mij dat niet helemaal juist, tenzij - een derde mogelijkheid - er woorden weggevallen zijn en dan zou je moeten zeggen: Indien wij in staat zijn een kortsluiting tussen de wereld, waarin het denkbeeld bestaat en onze eigen wereld tot stand te brengen. Ook die interpretatiemogelijkheid is er. Want in dit geval kunnen wij van een kortsluiting spreken, omdat de tussenliggende werelden en concepten - en die gaan van levenslichaam via denklichaam enz. tot het tijdloze toe - wanneer

wij die kunnen uitschakelen, dan is er een enorme energieontlading en als er dan harmonie ontstaat, zal de concretisering van het denkbeeld bijna onmiddellijk plaatsvinden.

x Wat betekent overslag van krachten?

- Weet u wat een vonkbrug is? Een vonkbrug bestaat dus uit 2 polen, waartussen - mits de lading groot genoeg is - energie als een vonk kan overspringen. Men noemt dit overslag. (principe van de oude koolspits-booglamp)

x Verslag 19 oktober 1970.

"De aarde is een persoonlijkheid. De aarde beleeft bepaalde fasen! Kunt u dit toelichten? Wat voor gedachten denkt de aarde?"

- Dat is praktisch onmogelijk dit te zeggen. Zomin u kunt begrijpen wat een mier denkt. U kunt dit alleen doen door aan een mier menselijke eigenschappen toe te kennen, die zij in feite niet bezit, zomin kunt u begrijpen wat de aarde denkt. Haar denken ligt in een zo totaal ander vlak en in een totaal andere grootorde van besef dan het menselijke, dat je hier alleen maar door de aarde te vermensenlijken een lichte benadering mogelijk zoudt maken. Maar laten we het zo stellen: Ook de aarde beleeft dus als de mens, een periode van vorming van maximale activiteit, van afflauwende activiteit, van bezinnelijkheid en daarna van herconciëren van het verleden. Ze kent dus a.h.w. de verschillende fasen, die ook in een menselijk leven voorkomen, alleen is dan haar oriëntatie niet in de eerste plaats gericht op zichzelf, haar gedachten staan in verband met de zon. De zon, die voor haar een levensfactor is, middelpunt, milieu ook gelijktijdig enigszins en zij interpreteert zichzelf in verhouding tot en niet in vergelijking met die zon. En hierdoor ontstaan dus pulsen, zeer langzame pulsen, waarbij er zijn die één trilling per 50/60 jaar voortbrengen. Andere, die zelfs tot 500 jaar gaan. De snelste puls, die de aarde ongeveer kent, loopt op 3 à 4 dagen per trilling en deze pulsen zijn dan het denken, maar gelijktijdig ook communicatie. D.w.z. de aarde denkt niet alleen, maar als zij denkt communiceert zij, met b.v. planeten, de zon, kortom alle entiteiten, die leven op een soortgelijk vlak als zijzelf.

x Is het niet een reageren op?

- Dat kan. Uw denken wordt ook vaak bepaald door van buiten inkomende prikkels en de aarde reageert op bepaalde, niet alle, cosmische storingen of invloeden, die haar bereiken. En die reactie is dan ook denken, beseffen, het is reageren, want daardoor wordt ook wel degelijk een variant mogelijk in de eigen uitstraling van de aarde, veranderingen in haar magnetisch veld o.m., in de emissie en re-emissie van wat zij vanuit de zon krijgt. Zelfs de weerkaatsing van de atmosfeer verandert daardoor. Er ontstaat een lichamelijke verandering, er ontstaat een reactie, maar deze reactie betekent ook gelijktijdig weer het innemen van een eigen standpunt. En is als zodanig gelijktijdig weer een concretisering van het eigen ik van de aarde.

x "Een groep sterren kan een coöperatieve geest hebben."

Is dit speciaal of voornamelijk het geval bij dubbelsterren of meervoudige stelsels als die van Castor of van Pollux? Wat interesseert hen onderling, dat ook voor de mens of mensheid van direct belang kan zijn?

- Dat laatste is weer een vraag, waaraan antwoord op mogelijk is. Je kunt de interesse van een ster voor een mens niet van onmiddellijk belang achten. Daarvoor is de fase van leven en denken van een ster zo totaal verschillend. Wanneer u een druppel water hebt en daarin leeft een diertje, dat misschien maar één dag leeft, wat kunt u als mens in uw denken en uw streven en handelen hebben, wat voor dat diertje van belang kan zijn?

De vraag over de coöperatieve geest.

1. Wij kennen dubbelsterren en meervoudige stelsels en daar hebben

wij dus een gemeenschappelijk punt, waarom men wentelt. In feite hebben deze sterren een gemeenschappelijk veld, en dit betekent, dat zij samenwerken, dat ze op elkaar zijn afgesteld en ongeacht de verschillende grootte, werkingsintensiteit, soms ook ouderdom, zullen zij als een coöperatief geheel reageren op de buitenwereld. Ze zijn één geheel. Daarnaast bestaat nog een andere mogelijkheid, vooral wanneer u meer in het centrum van het melkwegstelsel komt - daar liggen de sterren betrekkelijk dicht bij elkaar. "Betrekkelijk" wil zeggen, dat er sterren zijn, die niet meer dan 1 $\frac{1}{2}$ à 2 lichtjaren van elkaar verwijderd zijn - en u zult begrijpen, dat deze, ofschoon sterren zijnde, zich een klein beetje gedragen als mensen in een groep. En u weet, dat bij een groep een gemeenschappelijk bewustzijn kan ontstaan. Dat bestaat bij die sterren ook en wij spreken dan aan als een coöperatieve actie of een coöperatief denken. Je zoudt zelfs verder kunnen gaan, want dergelijke groepen worden vaak weer gedomineerd door een besef, dat niet uit deze dimensie stamt en dat dan misschien vergelijkend zou kunnen worden aangesproken als de groeps- of rassengeest van een aantal sterren.

- x Deze opmerking werd gemaakt gezien het feit, dat deze sterren op de mensen inwerkten.
- Dat is natuurlijk waar, maar dat komt niet in de vraag tot uiting. Realiseert u zich wel, dat als tien sterren samenwerken en gelijktijdig met hun grote vermogens een straling afgeven in een zekere richting, deze veel intenser en groter is dan wanneer een enkele ster dat afzonderlijk doet of verschillende sterren, die niet samenwerken en dus niet in volledig gelijke fasen zouden doen. Het zal u duidelijk zijn, dat een dergelijke invloed op aarde merkbaar kan worden als een invloed uit de cosmos en een groot gedeelte van die tendenzen uit de cosmos, die wij met lichtkleuren plegen aan te spreken, originieren ergens bij dergelijke groepen. Het merendeel van deze invloeden komt inderdaad, zover stoffelijk ontstaan of in het stoffelijk Al ontstaan, voort uit het centrum van de Melkweg en daarbij speelt bovendien nog een rol de rechte lijn, de mogelijkheid dat die straling zich onbepert en ongehinderd voortplant of dat daar - wat veel voorkomt - andere sterren tussenkomen. En die sterren variëren het dan wel weer. En daardoor krijg je bovendien nog vaak een brandpuntafwijking, waardoor invloeden, die niet voor de aarde bestemd zijn, toch deze zon en dus de aarde kunnen beroeren. Dat is dus een heel complex geheel en wanneer u zich realiseert, dat het hier gaat om miljoenen sterren en dat daarbij groepen zijn van meerdere honderden, die gelijktijdig actief zijn, terwijl er heel veel bij zijn, die alleen maar persoonlijk actief zijn, dan kunt u begrijpen, dat deze - zeg maar - sterrenpressiegroepen hun gedachten veel verder kunnen laten doordringen, dan een eenvoudige ster. En wanneer u dan nog wat verder nadenkt, zult u begrijpen, dat al die sterren persoonlijkheden zijn en dat die persoonlijkheden op een gegeven moment de behoefte kunnen hebben een boodschap uit te zenden over een afstand, die zij zelf niet of nauwelijks kunnen overbruggen. En dan kunnen zij zich tijdelijk in zo'n coöperatief geheel infiltreren met hun gedachten en proberen die gedachten tijdelijk door dit geheel te laten uitzenden. Dan krijgt u zo iets als een draadloos station voor eenlingen, dat weer gebaseerd is op de geestelijke kracht en de bijkomende stoffelijke verschijnselen van grotere sterrengroepen.
- x Is de zon een eenling of onderdeel van een coöperatief geheel?
- Neen, de zon is een eenling, zoals de meeste sterren, die zich aan de buitenkant van het melkwegstelsel bevinden. Dat is ook heel begrijpelijk. Er bestaat wel relatie, maar die relaties, die door de grote ruimtelijke afstanden - die ook voor een ster vaak aan de grotere kant beginnen te worden - de vertragingfactor - is een direct samenwerken bijna niet mogelijk. Sterren, die coöperatief samenwer-

ken, moeten toch wel binnen de 30 lichtjaren van elkaar staan. En daarbij geldt dus, dat ze niet alle - als er 100 zijn - binnen 30 lichtjaren behoeven te liggen, maar dat de grootste afstand van de ene ster tot de andere niet meer zal bedragen dan 30 lichtjaren. Dat heeft iets te maken met de overdracht van de gedachten van de ster, die door andere dimensies heengaande, op een andere wijze functioneert - maar daarbij is de stoffelijke reactie belangrijk voor de ster. Er moet een zekere gelijktijdigheid van reactie mogelijk zijn op het denken, anders heeft het geen zin. En ruimte betekent een tijdsverschuiving voor de kenbaar wordende reactie.

Ik wil hier graag nog iets aan toevoegen:

U moet zich heel goed realiseren, dat alle verschijnselen, zoals je die als mens beleeft en ziet, behoren tot maya. De achtergrond daarvan is energie. Deze energie kan in cosmissch vastgestelde grondvormen in verschijning treden. Het is dus niet zo, dat je zegt: ik heb energie en daar maken we dan maar wat uit en dan maken wij er elke willekeurige reeks van atomen en moleculen van, je bent wel degelijk aan bepaalde wetten gebonden, zoals dat bij kristallisatie ook is. De werkelijkheid van de mens is dus een materieel niets, dat gelijktijdig een door wetten bepaald energetisch Al is. Op het ogenblik, dat je als mens de krachten gaat erkennen, die op je inwerken, ga je ook erkennen, dat dit energieën zijn, geen feiten. Het zijn geen stoffelijke feiten, het zijn krachten. Wat rond mij is, bestaat eveneens uit krachten en ik zelf ben in wezen ook een kracht. En hierdoor kom je tot het besef van het niets, dat Al is en bereik je een toestand van innerlijk besef - ik kan het niet anders zeggen - waarbij je het totaal van mogelijkheden in jezelf erkent, onafhankelijk van vorm. En dat is een toestand van geestelijk verlicht zijn, dat is één van de inwijdingstoestanden, die meen ik wel op het hoogste vlak liggen.

- x U spreekt van intuïtie inschakelen. Bedoelt u het je openstellen door je in te stellen op bepaalde invloeden?
- Als je je bewust gaat openstellen en dan nog voor van te voren bepaalde invloeden, dan doet mij dat wat denken aan een commissie, die samenkomt ter onderzoek van de mogelijkheden omtrent de eventuele besluitvorming t.a.v. een probleem, dat op dit moment critiek is. Anders gezegd: intuïtie hangt er wel ergens mee samen, maar u bent - of u het wilt of niet - gevoelig. Elke mens heeft dit in zekere mate. Hierbij speelt het onder- en bovenbewustzijn een rol, met daarnaast geestelijke factoren en natuurlijk ook uw materiële bestaan. Wanneer je die intuïtie wilt terugbrengen naar die geestelijke invloeden - en dat zoudt u eigenlijk op dit terrein willen - dan is dat wel mogelijk, maar dat werkt enorm traag. Terwijl, wanneer u eenvoudig het feit van die beïnvloeding - zonder rekening te houden met de vraag of het de geest is of dat u het zelf bent - als een flitsende idee accepteert en daarmee werkt, dan werkt u werkelijk met intuïtie. Met het niet redelijk erkennen of aanvoelen, op grond waarvan men toch zijn eigen houding t.a.v. feiten en mogelijkheden juist kan bepalen.
- x U sprak van het je ondergeschikt maken aan invloeden om daardoor een bepaalde doelstelling te verwezenlijken. Stelt men zich dan niet open voor ongewenste gevolgen?
- Of die gevolgen ongewenst zijn, hangt sterk van uzelf af. Maar laten wij een voorbeeld geven:
U stapt in een autobus, omdat u weet, dat die autobus gaat naar .... U kent de route van die bus niet. Maar u weet, dat ze u daartoe voert. Op het ogenblik, dat u het idee krijgt: dat is niet de juiste weg, kunt u de chauffeur vragen te stoppen en uitstappen, maar het is de vraag of u dan ooit ergens terecht zult komen. Wanneer ik een geest erken en ik zie in die geest een bepaald doel of een invloed, dan zeg ik: ik zie dat het doel er in ligt; dan moet ik de weg, die ik

moet gaan eenvoudig accepteren, omdat ik het doel aanvaard heb. Je onderwerpt je dus aan de beslissingen, waarmee je het niet altijd eens zult zijn, die door de invloed genomen worden t.a.v. de weg, omdat de harmonie in doelstelling bepalend is en het bereiken van het doel is belangrijker voor je dan de weg, die je zult afleggen om dat te bereiken.

- x Wanneer dit in de hoogste sferen geschiedt, hoe kan er dan sprake zijn van een onbewust gebeuren?
- Als je in de hoogste sferen bent, leef je zonder vorm, zoals u zich misschien realiseert en is ook vormbesef en concretisering van iets in vorm niet belangrijk. Dat wil echter niet zeggen, dat geen vorm zal ontstaan. Dat is een heel belangrijk punt. Wanneer ik op deze wijze iets accepteer in de hoogste sfeer, waarin ik zelf ook leef, dan bereik ik - en meestal ook in het besef van de weg en in de eenheid t.a.v. de weg - mijn doel. Maar de verschijnselen, die door mijn tocht worden opgeroepen, zal ik niet volledig beseffen en daarmee ook niet de betekenis, die ze voor anderen kunnen hebben.
- x Ik zal wel fout zijn in mijn denken, maar die hoogste sfeer aanvaard ik al bewust.
- Een hoge sfeer, de hoogste sfeer, daar is geen persoonlijk bestaan. Daar heb je als "ik" het doel bereikt en is het niet meer noodzakelijk om een doel na te streven. Dus de vraag kan ten hoogste slaan op een "hoge" sfeer, niet op de "hoogste", de hoogste bewustzijns-toestand. En daarin zal dan nog een persoonlijkheidsbesef aanwezig zijn, dat bij een persoonlijke actie of activiteit - al is het maar in de eigen wereld - een rol speelt. Vandaar mijn antwoord.
- x "Het punt waarop voor ons de werkelijkheid begint"; ik meen, dat u dit gebied de spiegelsfeer noemt. Kan men deze omschrijven als de grens, waaraan deze zijde het ongedifferentieerde, de oerenergie zich tot vorm begrenst?
- Ik geloof, dat je het veel eenvoudiger kunt zeggen: Het is de sfeer, zoals u zich misschien kunt herinneren hebben wij het hier over de voorstelling van het Goddelijke als een totaal trillend geheel, dat de werkelijkheid, ook wel vaderhuis is, dat omringd wordt door de ring van de maagd, de z.g. stralende grens (De Jungfrau) en dan ontstaat daarbuiten de spiegelsfeer, waarin de uitstraling van het Goddelijk denken vorm krijgt. Waarin dus een differentiatie mogelijk is, die in de Goddelijke sfeer zelf en in de Maagd zelf niet bestaat. Dan begint de menselijke werkelijkheid en wat dat betreft ook onze geestelijke werkelijkheid, zover wij die beseffen kunnen, in die spiegelsfeer, omdat hier pas een individualisatie van delen van het totaal mogelijk is.
- x Voordracht 16 november 1970.
- Hierin zegt u, dat het leven in elk stelsel optreedt als een vier-dimensionale waarde. Waarom niet méér dimensionale waarden?
- Omdat het leven, althans in de betekenis, die men er hier als mens aan geeft, altijd gedefinieerd wordt als een verschijnsel en de levensverschijnselen, zoals wij die kennen, optreden in een drie-dimensionaal geheel, waarin echter het leven, ook factoren als tijd en beweging en eventueel plaats overbrugt, zodat het als verschijnsel kan worden aangesproken als vier-dimensionaal.
- x U zegt dan, dat de waarde niet beleefd, maar wel erkend wordt. Maar ligt het niet voor de hand dat, als er iets beleefbaar is, dat wel het leven moet zijn? Want is het leven niet het leven beleven?
- Leven is het bestaan beleven. Het is dus niet het leven beleven, het leven zelf is het gaan door de bestaansmogelijkheid. En u zult begrijpen, dat er bepaalde dingen zijn, die niet beleefbaar zijn en die toch tot de bestaansmogelijkheid behoren, maar die wel erkend kunnen worden. Een typisch voorbeeld:
Veel mensen spreken over God. God kun je erkennen en soms kan God kenbaar voor je worden. Maar Hij is niet beleefbaar voor je om de

doodeenvoudige reden, dat je de totaliteit, die in het begrip God is gelegen, als menselijke en ook in vele gevallen geestelijke eenheid eenvoudig niet verwerken kunt. Begrip is n.l. ook nog noodzakelijk voor de beleving, terwijl voor de constatering erkenning zonder begrip voldoende is.

x Het volgende is mij nog niet duidelijk:

Naar gelang de uiting van de oerenergie tussen 2 verschillende werelden vorm aanneemt, zal in gelijke vorm en tussen de gelijke werelden een omgekeerde werking ontstaan. Er is dus geen heen en weer, het is een kringloop. Wanneer bewustzijn in een dergelijke kringloop wordt betrokken, zal het wezen, dat aan dit bewustzijn uitdrukking geeft, altijd zijn verbonden met het geheel der werelden, die tot die kringloop behoren". Wat verstaat u onder werelden?

Wat zijn gelijke werelden?

Waarom is er een kringloop en een kringloop van wat?

- Wereld is voor het ego dus geen aarde, maar een bestaansmilieu en een bestaansmilieu is weer een mogelijke bestaanserkenning. En nu zullen wij het heel eenvoudig maken. Laten wij eens aannemen: het Goddelijke splitst zich in licht en duister. Zet deze tegenover elkaar. En nu kom ik tot beseftwerelden. Nu heb ik hier de beseftwereld aarde en die heb ik hier in positieve zin, opgaande zin. Dan heb ik hier ook de beseftwereld aarde in negatieve, in naar duister neigende zin. Deze beide werelden zal ik dan als mens - want die behoort tot die kringloop - doormaken en wel in dier voege, dat ik de aarde beleef, in de beleving kom tot negativisme t.a.v. veel van de verschijnselen. Ik ga in het duister, daarin heb ik alleen mijzelf en daarin kom ik tot een positieve erkenning van de betekenis van die aarde, die ik verlaten heb voor mijzelf, waardoor ik weer naar het licht ga, kom wederom tot een erkenning van die aarde in positieve zin en nu is zij voor mij een sleutelwoord geworden voor sferen en tenslotte ook voor licht. En dat is een entiteit, die tussen deze twee werelden, licht en duister, gelijkwaardigheid, al de tussenliggende mogelijkheden voor zich doormaakt, iemand die behoort tot de totaliteit tussen licht en duister en vandaaruit eigenlijk niet kan komen tot de bereiking van het licht of het ondergaan in het duister, maar slechts tot de erkenning van de totale schakeringen van licht en duister, die het denkbeeld, waaruit licht en duister ontstaan zijn, in zich bevatten. Dan krijg je als je dat met de levensboom zou willen zeggen: wanneer dit zich afspeelt tussen Malkuth en Kether, dan omvat de erkenning van een levensloop, waarin beide een rol spelen, alle tussenliggende fasen. Je kunt dus niet één pad gaan, je behoort tot alle paden en je kent daarbij alle letters, alle krachten. En pas als die totaliteit erkend is, dan is de levensboom op zichzelf waardeloos, maar dan komen wij vanuit de gedifferentieerde Goddelijke wereld met zijn wegen tot de God, die die wereld ook wel omvat, maar die in zich een totaliteit is, waar in één kracht al deze verschillende waarden uitgedrukt worden. En in de versmelting met die kracht kunnen wij dan eventueel verdergaan, wanneer die kracht niet de hoogste God is, dus de alomvattende God of wij kunnen in die kracht - als het wel de hoogste God is - opgaan in de totaliteit, waarbij wij alle fasen, die in het bestaan mogelijk zijn, zouden zijn, in onszelf erkennen en dragen, zonder dat wij daaraan verder als beleving of actie gebonden zijn.

x Er is dus een duidelijk verschil tussen een rondgang en een rechtlijnig heen- en weer.

- Dat is inderdaad waar. Een heen- en weergang hebben wij dus - als ik weer een voorbeeld mag nemen - bij een entiteit, die voor zich in een vormbeseft is vastgegroeid en dus in zijn beseft niet verder kan. Hij behoort desnoods wel voor zich tot de kringloop, maar als hij van die aarde weggaat en hij heeft de eerste vormkennende sfeer ge-

gehad, dan ontstaat blanco. Stel, dat de energie die kringloop maakt, het besef maakt deze niet mee. Dat komt pas, wanneer in dat vormbesef + nu negatief gericht - het ik zich realiseert en tot een actie overgaat naar de wereld. Kan het onderliggende voor zich nog niet verwerken en beseffen, dus keert uit duister in die wereld zonder meer terug en komt weer tot de vormwereld. Dit noemen wij het shuttle principe, het heen- en weerbootje a.h.w., waarin de mens tussen leven en dood heel vaak heen en weergaat. Wanneer u zich dit realiseert en de betekenis ervan begrijpt, dan zult u dus zien, dat het heen- en weer in dit geval een verschijnsel is van bewustzijn, terwijl de kringloop een kwestie is van levenskracht.

- x Wat bedoelt u met de stelling, dat het wözen, dat het bowustzijn draagt en uit, met het geheel der werelden verbonden zal zijn?
- Een gedeelte heb ik zoëven duidelijk gemaakt. Maar misschien kunnen wij het oerwezen er nog even bijhalen.

Voorbeeld: U kent allemaal wel het verhaal van de Rode Adam. Dat was de oorspronkelijke mens, die wandelde met God, maar op een gegeven ogenblik verloor hij een deel van zichzelf en viel in delen uiteen, die vervolgens moeten zoeken naar de eenheid, waardoor de Adam herontstaat.

Als u die legende kent, moet u eens nadenken. Dan is dus alles wat tot die Adam behoort, hoe het ook leeft of waar het ook leeft, deel van die oerkracht. Het persoonlijk bewustzijn van die delen is te danken aan die oerkracht. Het verval van de oerkracht plus de noodzaak voor die oerkracht zichzelf te hervinden, resulteert in bewustzijn. En de kringloop is dan noodzakelijk, omdat alleen door voortdurende hogere fasen van besef per deel mogelijk te maken, een eenheidsbesef voor het geheel ooit herwonnen kan worden.

Dit was een behoorlijke lading, die u voor mij had. Ik mag één en ander misschien afronden in deze eerste helft met gewoon een paar opmerkingen over bewustzijn.

Bewustzijn betekent in de eerste plaats, dat je jezelf erkent. Daarnaast, dat je iets buiten jezelf erkent. Het bewustworden is de samenvoeging van de erkenning in mijzelf en het erkenbare buiten mijzelf. Anders gezegd: bewustwording is een proces, waarin relaties worden vastgesteld en gelijktijdig waardeverschillen worden gerelativeerd.

Wanneer je als mens streeft naar bewustwording, dan heb je natuurlijk heel veel mogelijkheden en heel veel wegen. Maar u dient één ding altijd voor ogen te houden. Wat in mij bestaat en ik in mijzelf erken, is niet zonder meer bewustzijn. Pas wanneer het voor mij kenbaar is, d.w.z. niet slechts in mij maar ook buiten mij, is er sprake van een bewustzijn, dat groeit, dat beweging, dat verandering vertoont. Kortom: leven. Nu heeft elke mens in het leven een eigen mogelijkheid en een eigen taak. Maar die mogelijkheid en die taak kunnen in die wereld buiten u liggen, zonder dat u de betekenis daarvan helemaal weet te verwerken of begrijpen. Dan zult u, op een verkeerde manier misschien, die taak verwezenlijken. Dan zegt u: ik heb het toch gedaan uit een innerlijk bewustzijn. Goed, maar u had dat innerlijk bewustzijn ook nog moeten releren met uw uiterlijke wereld. U had de werkelijke betekenis in die wereld enerzijds moeten beseffen en gelijktijdig de waarden en waarderingen in die buiten u bestaande wereld moeten zien als alleen belangrijk, voorzover ze in relatie tot uw innerlijk kennen, uw innerlijk weten staat. Op deze manier wordt bewustzijn de uitdrukking van een levensproces en bewustwording is een vergroten van je levensmogelijkheid.

Het zal u duidelijk zijn, dat je als mens daarbij te maken krijgt met allerlei verschillende krachten en verschillende niveau's van bestaan. Die spelen een rol in de uitdrukking. Onze waarden ont-

staan uit vele menselijke en ook soms geestelijk niet beseftte, verschillende strata van het eigen ik. Maar aan de andere kant: relativerende, komen wij tot de conclusie, dat de betekenis in de wereld niet noodzakelijk die is, die wij er aan geven, maar dat de betekenis op dit moment voor ons geldend is. Wat er buiten u gebeurt, regels die buiten u bestaan of schijnen te bestaan, zijn voor u van geen enkel belang, tenzij ze betekenis hebben voor hetgeen u innerlijk beseft. Het beeld, dat u hebt van uzelf, van uw mogelijkheden en van uw innerlijke kracht, en deze relatie, die erkende relatie - niet het gebeuren zelf - ook niet datgeen wat in jezelf aan voorstellingen eventueel ontstaat, is het levensproces en het is dit levensproces, dat een groei van bewustzijn mogelijk maakt.

Bewustzijn is dus niet een kwestie van kennis, het is ook geen kwestie van wijsheid. In u bestaat vergelijkenderwijs gezegd wijsheid, buiten u ligt kennis. Wanneer u uw wijsheid en uw kennis tot eenheid kunt brengen, leeft u. Maar gelijktijdig vergroot u uw mogelijkheid, zowel om kennis op te doen, als om wijsheid in uzelf te verzamelen. En daar ziet u nu het typerende proces, dat wij hebben vanuit onszelf. De mens voor zichzelf is qua bewustzijn te vergelijken met een zeer langzaam exploderende wolk of kracht. Hij gaat langzaam een steeds groter gebied regeren. Maar gelijktijdig maken wij de kringloop, waar wij het zonet over hadden, en die naar ik hoop, u nu toch wel kent. D.w.z. dat wij, wanneer wij de feiten buiten ons, de werelden buiten ons maar voortdurend kunnen aanvaarden, zo bewust worden, wat wij op een gegeven ogenblik de hele kringloop in ons dragen. Vanaf dat ogenblik is het geen kringloop meer en houdt het levensproces op, maar het bewustzijn blijft bestaan. Indien er 10.000 verschillende kringlopen zijn, kunnen wij ons zodanig uitbreiden, dat ze op den duur alle tot één erkenning in onszelf zijn teruggebracht. En het is die ene erkenning, welke de top van bewustwording betekent. Wie in het leven alle dingen leert samenvoegen tot één cohaerent geheel en dit geheel in zichzelf vindt, hervindt en beantwoordt, heeft voor zich de harmonie gevonden met de werkelijke kracht, waaruit alles bestaat. En de harmonie met deze kracht betekent ongetwijfeld ook de toegang tot het denken van de oerkracht zelf en daarmee de eerste erkenning van het geheim van leven en scheppen. Buiten vorm en buiten krachtsverschuivingen om.

Wanneer u de beantwoording van de vragen overdenkt en daarnaast de lessen, waaruit de vragen getrokken zijn, overleest, zult u zien dat hetgeen ik hier heb gezegd, niet veel meer of minder dan een sleutel tot zelfontwikkeling is.

Ik dank u voor uw vragen, die u ongetwijfeld met moeite geformuleerd hebt, maar in vele gevallen redelijk juist, en bovenal voor het feit, dat u gezocht hebt naar begrip voor onze theorie. Als u die theorie voldoende begrepen hebt en haar omzet in de praktijk, dan krijgen wij een werkelijk proces van bewustwording.

- : -

Het Licht

Goedenavond vrienden,

Licht is een eigenaardig verschijnsel, dat niemand thuis kan brengen. Dat is met het geestelijk licht precies hetzelfde. Licht in jezelf vind je vanuit jezelf. De wereld buiten je kan je geen licht geven, maar wanneer je licht hebt, dan wordt de buitenwereld licht. Een verschijnsel, dat - naar u zult begrijpen - voor ons in de esoterie enigszins verbluffend werkt. Want je bent altijd geneigd om van buiten af naar binnen te werken. Je zegt: ik

moet licht vinden in die wereld, dan kan ik dat in mijzelf concreetiseren. Ik zou u over het licht een paar punten willen voorleggen, waarover u eens kunt nadenken.

Licht is een plotseling besef. Het besef, dat ik in mijzelf krijg, kan ik niet definiëren. Er is geen kenbare reden voor. Op het ogenblik, dat dit besef mij beroert, ben ik geneigd om dit direct in verbinding te brengen met alle gebeurtenissen rond mij, maar ik moet daarbij heel voorzichtig zijn. Want dit licht in mij is slechts een erkenning, die van mijzelf uitgaat. Door het licht, dat ik ben, bepaal ik wat ik erkennen kan in de wereld buiten mij. En zo zult u begrijpen, dat zelfs het Goddelijk Licht, wanneer het zich in een mens openbaart, in de eerste plaats kenbaar maakt wat in die mens leeft. Een mens is over het algemeen een eigenaardig samenraapsel van erkenningen, bewustzijn en complexen.

Wanneer ik in mijzelf licht ervaar, dan breng ik dat tot uiting volgens datgene, wat in mij bestaat. D.w.z. dat elk complex, waaronder je lijdt, in dat licht a.h.w. plotseling kenbaar wordt in de wereld. Het is geen oplossing van de dingen. Men denkt heel vaak, dat innerlijk licht iets is, dat verkregen kan worden door lang genoeg er achteraan te lopen. In de praktijk blijkt het omgekeerde het geval te zijn. Juist wanneer ik kom tot ontspanning, wanneer ik mij niet bezig houd met dit licht, zal het zich manifesteren. Wanneer ik er krampachtig achteraan jaag, blijkt het voortdurend verder weg te liggen en raak ik steeds méér verwickeld in een doolhof van eigen problematiek. De situatie in de wereld zelf kan bijdragen tot het ontstaan van het licht. En wel op het ogenblik, dat ik die wereld zie als iets, waarin ik zelf niet bestemmen kan. Zodra ik probeer mijn wereld zelf te regelen, belet ik a.h.w. mijzelf om tot ontspanning te komen, waarbij ik mijn werkelijkheid leer zien.

Zeg het als volgt: Het werkelijke Licht is voor ons van Goddelijke origine, omdat het de totaliteit van mogelijkheden omvat. Voor ons wordt slechts kenbaar, wat wij in onszelf reeds dragen. De erkenning, die wij op die manier voor onszelf ondervinden, bepaalt onze juiste wijze van handelen, niet de waarheid van de wereld, waarin wij leven.

Gaan wij vanuit deze verlichting, dit innerlijk erkennen, verder, dan blijkt dat wij vaak die verlichting niet kunnen herhalen. Bijna elke mens heeft in zijn leven een ogenblik, dat dit licht ineens komt, dat hij een reeks denkbeelden krijgt en zegt: nu weet ik, waar ik aan toe ben. Maar waar is dat niet. Hij denkt: nu weet ik, wat ik doen zal en ook dat is niet waar. Wat je doet, wordt voor een groot gedeelte bepaald door de wereld, waarin je leeft; slechts weinig mensen zijn in staat door die wereld heen te zien. Wat je zelf ondergaat en beleeft wordt bepaald door de houding, die je tegenover je wereld aanneemt, omdat je de werkelijkheid van die wereld niet helemaal beseft en de verhoudingen, tijd- plaatsverhoudingen, menselijke verhoudingen etc. eenvoudig probeert in te passen in je ogenblikkelijke denken, kom je ook daar niet verder.

Wanneer ik licht krijg in mijzelf, dan zal elke flits van licht mij vaak een ander beeld van mijzelf en van de wereld geven. Want het licht is niet altijd gelijk. Mensen zeggen: Gods licht is liefde. Dat kan waar zijn op het ogenblik, dat de werkelijke liefde, dus de niet-persoonlijke, niet-eisende liefde, in mij leeft. Maar ik kan net zo goed zeggen: Gods toorn of Gods rechtvaardigheid ligt in dit licht. Mijn eigen instelling bepaalt de betekenis van het licht. Je kunt dus nooit herhalen. Je bent altijd weer gebonden aan nieuwe verschijnselen en je moet proberen de ervaringen in jezelf aaneen te rijen, totdat ze een soort volgorde, een soort beeldroman van je eigen ontwikkeling gaat vormen.

Hierbij zijn veel mensen die zeggen: er moet samenhang zijn. Die is er inderdaad. Maar die samenhang ligt niet in het Goddelijke

of in het cosmische, die licht zelfs niet in hetgeen men vanuit de cosmos van u verlangt. Die licht in uzelf. U verandert elke dag weer. Wat vandaag mogelijk lijkt, ziet u morgen als onmogelijk. De denkbeelden, die u vandaag koestert, zijn gevaarlijk en gericht tegen de hele wereld, terwijl morgen uw denken alleen zegenrijk voor die wereld is. Die dingen plus voldoende ontspannenheid bepalen wat zich in u kan openbaren en uiten. De samenhang ligt dus in datgene, wat ik ben, niet in de samenhang van de lichtverschijnselen op zichzelf.

Het is een tijd, waarin men over het licht nogal wat filosofeert. Het zonnewende-feest, het licht van kerstfeest, de kerstster e.d. spelen nu eenmaal in het menselijk denken, vooral hier in het westen, een grote rol. Maar dat zijn denkbeelden. Kan ik het licht bepalen? Kan ik zeggen: dit is het zonnewendelicht, de verandering van duister naar licht? Kan ik zeggen: dit is de Goddelijke liefde, het kerstlicht, dat zich in mij openbaart? Ik weet het niet. Ik geef er een naam aan. Om de betekenis van dit licht voor mijzelf te vinden, zou ik mijzelf moeten kunnen analyseren. Maar de analyse, die ik van mijzelf maak, is slechts mijn persoonlijke interpretatie van die dingen, die ik in mijzelf heb opgemerkt. Dat wordt lastig.

Dus.. het licht zou je moeten accepteren als een verschijnsel zonder meer. Niet als iets, waarnaar je voortdurend streeft, maar naar iets dat - zonder dat je de regels er precies van kent - in verschijning treedt, wanneer je zelf een bepaalde toestand bereikt. Die toestand is niet herhaalbaar. Op deze manier gaan wij zien, dat het licht inderdaad de zelfopenbaring is, die zonder dat wij precies de aanleiding kunnen vaststellen, voortdurend weer in het eigen leven een rol speelt. En die zelfopenbaring - dat moet ik er bij zeggen - is vanuit menselijk standpunt zelden vleiend. Wanneer je in dat licht kijkt naar je eigen beweegredenen, wanneer je in de wereld plotseling je eigen houding, streven en denken gereproduceerd ziet, dat ben je daar niet erg gelukkig mee. Dit te accepteren is erg moeilijk. Maar wanneer u het verwerpt, dan hebt u het hele licht eenvoudig waardeloos gemaakt.

Stel, dat ik de liefde voor de wereld een ogenblik beleef, dan is er in jezelf inderdaad een gevoel van verrukking, een gouden tinteling van welbehagen en je zou die hele wereld op dat moment willen omhelzen. Vergetende, dat die wereld misschien op dat moment niet op omhelzen gesteld is. Het resultaat is, dat je nijdig wordt, omdat het licht niet wordt erkend. Want u verwacht een antwoord. Wanneer het licht in u in verschijning treedt, dan betekent dit niet, dat de wereld u een antwoord schuldig is. Dat betekent alleen maar, dat u een ervaring hebt, waardoor u in uw wereld aspecten en mogelijkheden ziet en die moogt u in uw eigen leven en denken voortaan verwezenlijken en verwerken. U kunt ze nooit aan anderen opdringen, u kunt nooit eisen, dat anderen begrijpen wat u bedoelt.

Een typerend iets voor de mens is heel vaak juist, dat hij zijn eigen onevenwichtigheden tot deugden maakt. Mensen, die in feite gedreven worden door een haat tegen de wereld, omdat ze het gevoel hebben die wereld niet aan te kunnen, zijn geneigd hun wereldhaat als juiste vroomheid uit te leggen en te zeggen: door de verwerping van de wereld sta ik dicht bij God. Dat is niet waar. Die mensen hebben gewoon een probleem, een complex. En dat complex zouden zij moeten erkennen als iets, wat niet op die wereld betrekking heeft, maar alleen op henzelf. Andere mensen zullen misschien juist beweren, dat alles in de wereld mag en mogelijk is en dat alles toelaatbaar is. En dat kan voor hen waar zijn, maar is het ook voor anderen volledig waar?

Eén van de meesters uit een nabij verleden heeft eens gezegd: "Elke mens vormt in zichzelf de wet, waarnaar hij leven moet. Deze

wet geldt voor hem volledig, maar verder voor niemand. Wij kunnen zien wat voor ons de regels van het spel, van het leven zijn, niet wat die regels voor de wereld betekenen of wat in die wereld volgens die regels gedaan kan worden. Ken onszelf". De verlichting, die je ondergaat, maakt - zelfs wanneer je je eigen complexen wilt erkennen - niet meer duidelijk dan wat voor jou de juiste wijze van leven en handelen is. Hier komen enkele principes bij te pas, die wij ook in de magie vaak aantreffen. Men zegt wel eens: wanneer in het ik het Goddelijk Licht zich openbaart, versmelt het ik zich met waarden, die door dit licht onthuld worden.

Identificatie. Omdat ik in het licht een beeld of een voorstelling zie, wil ik daarmee één zijn. Maar ik kan er niet één mee zijn. Ik kan het andere zijn naast mijzelf. Dat is misschien een wat kleinzielig lijkende onderscheiding en toch is het erg belangrijk. Stel, dat het licht mij doet zien dat vrede op aarde noodzakelijk is. In mijzelf heb ik een beeld van vrede. Het beeld van vrede, dat in die wereld bestaat, zal anders zijn. Dan kan ik werken in de wereld voor de vrede, die in die wereld mogelijk is, zolang ik hierdoor de vrede, die in mijzelf is, niet verlies. En het vreemde is, dat ik door deze vreemde tweeledigheid het licht voortdurend voor mijzelf blijf realiseren, want de kracht, die het licht in mij betekend heeft, wordt via een soort herinneringsbeeld - zoiets als het nagloeien dat je soms ziet in het oog, wanneer je naar een verlicht vlak hebt gekeken - voortdurend weer geprojecteerd in de wereld. Ik herhaal dan het licht. Probeer ik echter mijn vrede en de vrede, die ik in die wereld wil zien, tot een eenheid te maken, dan ontstaat het conflict tussen de wereld en mijzelf en daarin verlies ik het licht.

Er zijn meer overeenkomsten te vinden. Wij kennen in de magie en in bepaalde occulte leringen de projectie van de persoonlijkheid. Ik kan mijzelf projecteren, maar ik kan mijzelf slechts projecteren daar, waar mijn projectie betekenis heeft. Heb ik licht in mijzelf, dan kan ik mijzelf met dat licht projecteren. Maar alleen daar, waar het betekenis heeft. Dat is een heel eigenaardig verschijnsel. Ik kan dus elke projectie vanuit het duister doen, omdat elke mens duister is, maar het licht kan ik alleen op geselecteerde punten a.h.w. projecteren en daar kan ik, strevende vanuit het licht, dan ook zelf aanwezig zijn. Op het ogenblik, dat ik mij projecteer, dien ik op te treden als deel van het geheel, waarin ik mijzelf projecteer. Een heel eenvoudig voorbeeld:

U projecteert u als Nederlander ergens naar een negergemeenschap in Afrika. Dan kunt u natuurlijk dat licht in uzelf kenbaar maken, maar alleen als u zich dan ook als neger, als gelijkwaardige, wilt beschouwen. En een typerend verschijnsel is daarbij, dat ik dergelijke projecties kan beladen met een taak. Zolang deze taak negatief is, kan ik ze bij praktisch elke mens, die negatief is, tot ontlading brengen. Is de lading positief, vanuit mijn standpunt lichtend, dan kan ik ze alleen daar ontladen, waar dit licht reeds aanwezig is.

U ziet, dat er aan dat licht wel het één en ander vastzit. En nu ga ik u nog een paar punten voorleggen. Het licht, dat in de mens in verschijning kan treden, is slechts een deel van het werkelijke licht. Het ik kan een bepaalde kleur uit de totaliteit opnemen, maar nooit het totaal. Door deze eenzijdigheid zal het licht in onszelf nimmer een cosmische betekenis hebben, doch altijd moeten worden herleid tot een zuiver persoonlijke betekenis.

2. De eeuwigheid, waaruit dit licht stamt, is onvoorstelbaar. De werking van het licht in ons is wel degelijk eeuwig. Maar ons besef beperkt het tot een fractie van een seconde. Alweer: wij zijn zelf regulerend en bepalend.

3. Indien ik in mijzelf het licht zoek, zoek ik het volgens mijn persoonlijke voorstelling. Juist hierdoor zal ik het totale licht,

dat noodzakelijk is; ook voor de persoonlijke openbaring, van mij drijven. Wat ik vind in mijn streven, is in feite een variant van duisternis - van negativiteit - niet de totaliteit van het positieve, geuit binnen mijn persoonlijke middelen en mogelijkheden. Een situatie, waar u weer eens over na kunt denken.

Nu brengt licht vaak voor de mens voorstellingen met zich mee. En hier zou ik het punt willen aansnijden, dat schijnbaar afwijkt van het onderwerp zelf.

Wanneer ik een flits van het licht ontvang, dan kan ik dit omzetten in droombeelden. Deze droombeelden geven niet het licht weer, maar o.a. uitingen van mijn angsten en mijn begeertelevens. Wanneer ik iets niet kan aanvaarden in mijzelf - in mijn relatie in de wereld - wat mij door het licht wordt geopenbaard, dan zal ik een duister visioen hebben. De duisternis, die ik zie, is mijn instelling tegenover de wereld. Maar zelfs wanneer het duister mij zou beroeren en ik aanvaard deze duisternis, zoals ik ze zie in de wereld, dan is dit voor mij een lichte droom, een zelfbevestiging. De visioenen en dromen van de mens hebben geen relatie met een werkelijkheid, maar bepalen de verhouding, die de mens voor zich erkent tussen zichzelf en een gebeuren, al dan niet in de onmiddellijke werkelijkheid geprojecteerd. En daarmee wordt iets vreemds kenbaar. De mens bepaalt voor zich in de wereld wel degelijk licht en duister. De invloeden, die in u bestaan, hebben weinig te maken met de visioenen, die u krijgt. De beloften, die de eeuwigheid u schijnt te geven, zijn in 9 van de 10 gevallen - zodra u ze in de wereld buiten u stelt - slechts de wensen, die in u leven, gekleed met het gewaad van het bovennatuurlijke of het licht.

Het is belangrijk dit te beseffen. Want juist in het menselijk droomleven, denken en soms ook in de gevoeligheid als helderziendheid e.d., is voor ons eigenlijk alleen maar een vaststelling van onze verhoudingen tot het andere. Het licht is dus niet een waarde, die het duister tot licht maakt, maar die ons doet zien, wat voor ons duister en licht is. En dat betekent, dat wij de visioenen, die vanuit het licht geboren worden, kunnen gebruiken. Wij kunnen daarmee de wereld veranderen. Wanneer ik een visioen heb en ik zie daar in duister, dan betekent dat niet, dat die duisternis onvoorwaardelijk waar zal worden. Het betekent slechts, dat ik mijn eigen houding zodanig moet veranderen, dat hetgeen ik nu als duister, dus verwerpelijk en afkeurenswaardig meestal ervaar, in feite voor mij licht wordt. Ik moet mijn eigen denkwereld omzetten. En op dezelfde wijze moet ik bij iets, dat ik als erg lichtend en mooi zie, mij toch wel even afvragen: wat is voor mij de tegenstelling daartoe? Wat is de werkelijke betekenis? Ik kan misschien alles, wat ik voor mijzelf mooi vindt, nu wel in die wereld waarmaken, maar is dat wel zo mooi? Is dat wel zo schitterend en lichtend als ik het mij voorstel? Het licht geeft u nu eenmaal niet de mogelijkheid om eventjes uit te maken, wat goed en verkeerd is in de wereld. Het geeft u de mogelijkheid de lichtende kracht in u te bepalen, wat voor u licht en duister is. En de mens, die oprecht en eerlijk naar het lichtende streeft, zal trachten het duister dat hij ziet, voor zich tot licht te maken.

Er zijn mensen, die hebben gezegd: je kunt de wereld niet goed maken. Dat kun je inderdaad niet. Je kunt niet één zijn met de hele wereld. Maar je kunt wel degelijk het duister in de wereld verwaarlozen door het goede uit alle dingen te nemen en daar de aandacht op te vestigen. Je kunt in jezelf daardoor een heel nieuw wereldbesef opbouwen en daar elke mens in zichzelf een eigen wereld creëert en ook in stand houdt, is dat wel heel erg belangrijk.

Ik citeer weer een meester: "De wereld van licht, die ik in mijzelf draag, is sterker dan alle duisternis, die mij belaagt. Doch een

grein van duister, dat ik in mijzelf meedraagen berg, is in staat mijn wereld in duisternis te hullen".

De overdrachtelijkheid speelt hier natuurlijk een rol. U weet precies hoe het gaat. Als je mazelen hebt en iemand is niet immuun, dan krijgt hij ook de mazelen. Dat is inderdaad mogelijk. Dat besmettings-principe bestaat t.a.v. ons innerlijk leven heel sterk. Wanneer ik een zwakheid in een ander zie, dan kan ik alleen door het zien van die zwakheid, die zwakheid vergroten, voorzover het mij betreft. Wanneer ik van iemand een houding ten goede verwacht, is dat voor mij een lichtend beeld. Dan zal die houding maar algemeen door die andere persoon sneller worden uitgevoerd.

De denkbeelden, de wereld die ik in mijzelf draag, draag ik voor een groot gedeelte op anderen over. Het is goed hiermede rekening te houden. Wanneer ik een misdadiger heb, dan zijn er bepaalde dingen, die ik in die mens niet veranderen kan. Maar ik kan wel mijn relatie met de misdadiger veranderen door het goede te zien, dat in hem leeft en slechts op dit goede a.h.w. mijzelf te baseren. Ik schakel het slechte er niet mee uit, maar ik breng het goede zodanig op de voorgrond, dat je met het slechte kunt leven. Het is weer de besmetting, de overdracht. Wat ik in mijzelf draag, geef ik ook aan een ander.

Nu zijn er mensen, die daar onmiddellijk een tegenwoord voor hebben. Maar ja, al te goed is buurmans gek. Natuurlijk. Maar alleen omdat u het gevoel hebt, dat u al te goed bent. Op het ogenblik, dat je weet, dat je alleen maar juist reageert vanuit jezelf, zul je uit de wereld positieve antwoorden krijgen. Op het ogenblik, dat je meent, dat je toch wel erg goed bent tegenover die anderen, onderschat je in feite die ander. Je denkt in feite negatief over de ander en t.a.v. jezelf zal dan dat negatieve aspect op de voorgrond treden. In menselijke verhoudingen is dat voortdurend weer te constateren. Het is gelijktijdig ook in geestelijke relaties kentekenend. De manier, waarop ik iets in de geest zie en verwacht, bepaalt de openbaring van de geest voor zover ze mij betreft, maar ook elke invloed uit de geest, de hulp of de hinder, die ik vanuit de geest zal ervaren. De manier, waarop je er zelf tegenover staat, is belangrijk. En dat zou ook de verklaring kunnen zijn, waarom voor vele mensen geesten zo iets onwezenlijks zijn. Voor hen is de geest iets, wat niet bestaat. Er is dus geen antwoord, er is geen vibratie. Het negeren van de geest veroorzaakt een negatie vanuit de geest. Zelfs hier bestaat dat. En als je het zo beziet, wordt het hele licht, zoals het in jezelf bestaat, eigenlijk een instrument, waardoor je de harmonie met het zijn bepalen kunt en kunt vergroten.

Er zijn vele wijzen en filosofen geweest, die hebben gezegd: "Het werkelijke licht is de absolute openbaring". Ik ben het niet met hen eens. Het absolute licht - wanneer je het al voor een ogenblik moogt ondergaan in zijn totaliteit - is voor de mens absolute verblinding. Het is eenvoudig niet zien. Het is misschien kracht, energie, absorberen, een gevoel van harmonie misschien vinden, maar meer niet. Voor de mens is het licht pas van betekenis, wanneer het dus beperkt tot uiting komt.

Laten we het zo zeggen: de wijzen van het Oosten trekken achter de sterren aan. Wanneer die ster een zon zou zijn geweest, zou ze de hele wereld licht gemaakt hebben. Maar ze zou geen richting meer aangegeven hebben. Het feit, dat ze veraf, dat ze beperkt was, deed haar een functie hebben voor die wijzen. Op soortgelijke wijze kun je voor jezelf zeggen: het totale licht kan mij als mens eigenlijk niet helpen. Maar een deel van het licht kan mij wel helpen en naarmate het deel van het licht, dat ik ontvang, méér in overeenstemming is met mijn menselijkheid - of als geest met mijn geestelijk niveau van bestaan - zal ik hierdoor betere harmonieën kunnen vinden, betere

krachten kunnen ontwikkelen.

Ik heb u hiermede iets voorgelegd, dat practisch van grote betekenis is. U leeft in deze wereld. In deze wereld wordt u o.m. door sterren beïnvloed. De astrologie vertelt u dat. U wordt beïnvloed door vreemde invloeden, die vanuit de cosmos uw aarde beroeren en die uw emotionaliteit bepalen en zelfs uw redelijkheid en uw mogelijkheid tot redelijk zijn voor een deel vastleggen. Beïnvloedingen zijn allemaal zonder meer een feit. Maar wanneer je weet, wat je met het licht kunt doen, dan zal je visie misschien door die invloeden bepaald worden, maar niet je bestaan, want je hebt geleerd om harmonie te scheppen, om duister om te bouwen tot licht, om alles wat in licht ervaren wordt als goed, als voor het ik juist te ervaren. Je vindt je harmonische levensgang, je bent niet gebonden aan de wetten van de cosmos op het ogenblik, dat je je - ongeacht die wetten en invloeden van de cosmos - voegt in het meest harmonische patroon dat voor jezelf denkbaar is.

En daarmee kom je tot het laatste punt van dit betoog: wat doe je ermee?

1. Zoek niet naar het licht. Het licht is er altijd. Er zal altijd een ogenblik zijn, waarop het even tot u doordringt. Probeer het niet te zien als een erkenning van uw hoogheid of uw redelijkheid, maar vraag u wel af: hoe zag ik de wereld kort daarna? Dit is in alle begoocheling de enige werkelijkheid, waarop u zich kunt baseren.
2. Werk met de kracht, die in je is. Niet om de wereld je eigen beeld op te leggen, maar wel om je eigen verhouding met die wereld voor jezelf voortdurend als harmonisch juist en lichtend voort te zetten.
3. Wanneer ik u een vonk van licht zou kunnen geven, dan zoudt u daar veel energie uit kunnen putten. Gebruik die energie voornamelijk geestelijk. Een gevoel van welbehagen is bedriegelijk. Het brengt je vaak tot allerlei lichamelijke activiteiten. Maar het licht is in de eerste plaats van een geestelijke origine voor u. Het ligt dicht bij uw geestelijke en mentale mogelijkheden dan bij uw zenuw- en spierenstelsel. Denk en voel en probeer in uzelf op te bouwen. Licht projecteer je niet met een daad, maar met gedachten.

Hiermee heb ik, naar ik meen, over dit onderwerp voldoende gezegd. Ik zou nu verder willen gaan met een meditatie.

Kerstmis

Wonderlijk woord. Met zoveel associaties in uw dagen en toch gelijktijdig een klankassociatie met kermis. Waarschijnlijk zijn beide uit Kerkmis voortgekomen.

Kerstmis betekent voor de mens de tederheid van het geboren worden, de hulpeloosheid van het kind, de beschermende liefde van engelen, die de wacht houden. Maar is dit waar? Wanneer wij beseffen, dat de zoon des mensen geboren wordt om aan het kruis geofferd te worden, dan zullen wij ook beseffen, dat kerstmis nooit kan zijn alleen maar feest van geborgenheid en vertedering. Er is misschien een beginpunt, een ogenblik, waarin wij alle lichte krachten in ons samenballen, om de weg te kunnen gaan, ongeacht de offers die hij vraagt. Kerstmis is niet in de eerste plaats de vriendelijkheid van een kind in het kribbetje, maar het is de verplichting van een leven, dat daarop volgen zal. Kerstmis is de wet van de eeuwigheid, die zich voor een ogenblik uitdrukt in een mens. Het kerstgebeuren is als Jezus' hele leven: de uitdrukking van een liefde, die verdergaat dan een mens zich kan voorstellen. Of dit Goddelijke liefde genoemd mag worden is een vraag, maar zeker is, dat het een enorme mensenliefde is en een enorme sympathie voor allen en alles, waardoor Jezus' hele

leven wordt gedreven, waardoor zijn incarnatie bepaald werd.

Laten wij dan in kerstmis niet zoeken naar de vertederende stilte en wijding van een kort ogenblik, maar naar die lichtende kracht, dit Goddelijk gericht zijn in het leven. Waarlijk kerstmis vieren betekent: beseffen hoe je eigen leven gericht is op een einddoel, een eindbestemming. Het is vanuit jezelf beseffen de noodzaak om, ongeacht de offers, zelfs de dood die het gevolg kan zijn van het streven, het streven gestalte te geven. Kerstmis is een vrede op aarde brengen door vrede te zijn. Niet door vrede op te leggen. Het is het vrome feest, waarin Jezus' leer vaak sterft onder de sentimentaliteit van hen, die slechts één moment van een leven als afzonderlijke waarde willen zien. Maar er is een eeuwig licht, eens in Jezus, nu in allen. Het licht, dat in ons tot actie wordt, tot offer en gerichtheid, is het geboren zijn in de kerstnacht. Het gaat misschien tot Golgotha en verder, maar ook de zekerheid van een herrijzenis, wanneer ons doel vervuld is. Niets kan eeuwig ondergaan, wanneer het de weg van het licht volgt. Niets is zinloos, wanneer het uit de werkelijke liefde tot alle mensen geboren wordt. Niets is waardeloos, wanneer het in het ik de uitdrukking is van het doel dat wij zien. De vervulling van de Goddelijke liefde in alle mensen van goede wil.

Ik heb hiermede vroegtijdig een kerstpreek weggegeven. Toch is dit de enige meditatie, die mij passend lijkt bij het opgegeven woord. Kerstmis is een menselijk feest, maar het is ook de aanduiding van de mogelijkheid, dat licht geboren wordt in de mens en die mens brengt tot de heropstanding in het licht. Kerstmis blijft het beeld van engeltjes, die op de velden herders komen wekken, die koningen aansporen om hulde te gaan brengen en die Maria en Jozef verzorgen met alle zoetheid en gezang, die donkbaar zijn. Maar ik geloof, dat kerstmis daarmede weinig te maken heeft. Ik geloof, dat kerstmis het gebeuren in jezelf is, waaruit je de Goddelijke liefde op aarde doet leven. Daarom kon ik niet anders reageren.

Ik hoop u echter toch een punt van overweging gegeven te hebben en dank u voor de mij verleende aandacht.

Ik wens u allen prettige kerstdagen, maar ik wens u bovenal een innerlijk kerstgebeuren, waardoor u uw taak en betekenis in deze wereld opnieuw en juist leert zien.

- : -

